

На самиту у Бриселу 25. марта Немачка је добила све што је хтела у вези са дугом Грчке и проблемима који ће уследити а истовремено је остварила привид потпуне кооперативности.

Огољено речено, Немачка неће дати никаква средства Грчкој, то ће довести до битних промена у ЕУ, а нико неће моћи да упре прстом на Немачку као кривца за укидање Европске уније какву данас познајемо.

Ево како је Меркелова то постигла.

Недељу дана пре самита Ангела Меркел је изјавила да све анализе показују да дуг Грчке уопште није могуће санирати. Та изјава, иначе сасвим тачна, омогућила јој је да изврши притисак на партнере у еврозони да се изгласа укључивање ММФ-а у проблем санирања грчког дуга.

Прелом у погледу ММФ-а уследио је дан пре самита, у разговору Саркозија, главног противника укључивања ММФ-а, и Меркелове. Од изјаве до сусрета (пет радних дана) евро је у односу на долар пао за 2,8% (поређења ради, за 17 претходних недеља укупан пад је износио забрињавајућих 10%). Саркози је пристао на то да се укључи ММФ (наравно увек се мисли на политичку подршку Грчкој да се обрати ММФ-у, не на стварну процедуралну могућност да Грчка то уради), уз покушај спасавања образа ставом да у том случају кредитна подршка ЕУ по обиму буде макар већа од подршке коју ће уговорити ММФ.

Са овим ставом дошло се у Брисел и наравно да се оно што су договориле Француска и Немачка, као две највеће економије које су имале супротне ставове, више није могло ни доводити у питање.

Меркелова је успела да дода још два критеријума за кредитирање Грчке: да прво мора ММФ да обезбеди новац, па тек онда и само у том случају да новац дају и земље ЕУ, и да ће Немачка у кредитирању учествовати са највише 23% у односу на део који

обезбеђују чланице ЕУ.

На таласу политичких играрија како ће самит моћи маркетиншки да се прикаже као успех, Меркелова је успела да наметне и генералну линију драстичног заостравања према свима који убудуће буду угрожавали евро. Списак таквих је подужи и по обиму неупоредиво гори од грчког дуга. Мере нису дефинисане, али је Немачка обезбедила позицију са које ће одбити учешће у спасавању било кога, а да истовремено увек може да се позове на заједнички став о неопходности „заостравања услова“ под којима се то чини.

Погледајмо сада ефекте.

Као прво, ММФ ће преузети одговорност за спасавање Грчке. Да је то остало на ЕУ, након неминовног краха, увек би се на политичкој равни Немачкој набијало на нос да је крах уследио због сујете земаља еврозоне, а да су се лепо обратили ММФ-у све би било океј. Сада ће се показати да решења нема, било ко да се тиме бави. А то је Меркелова прва рекла још пре десет дана.

Друго, сада ће Грцима ММФ да буде крив због драконских мера штедње, а не „окупаторска“ Немачка.

Треће, питање је да ли ће грчка влада моћи да прогура такав уговор са ММФ-ом и да остане на власти. Ако у томе не успе, никаквих позајмица неће ни бити, ићи ће се у банкротство и опет ће Меркелова бити у праву.

Четврто, финансијски управљачи тврде да ће пакет ММФ-а бити тежак око 20 милијарди евра (27 милијарди долара). То значи да ће пакет ЕУ бити 21 милијарда („уступак“ Саркозију). То даље значи да ће део који отпада на Немачку, од укупне 41 милијарде евра, бити само око 4,8 милијарди.

Пето, то значи да практично Немачка ништа неће дати Грчкој, с обзиром на то да је Немачка поверилац Грчке са око 10% укупног дуга. Дакле, од евентуално прикупљене

41 милијарде, Немачкој иде 4,1 милијарда. А дају максимално око 4,8 милијарди. Немачка на овај начин штити финансијске интересе искључиво својих банака и других поверилаца. У моделу: једна половина ММФ-а, а Немачка највише 23% од друге половине, Немачка увек даје само онолико колико потражује од Грчке, независно од висине кредита.

Шесто, Немачка ће без проблема депоновати својих око 4,8 милијарди, али ко ће обезбедити преосталих 16 милијарди? Осим Француске, Холандије и Данске, ја стварно не видим ко има тај новац и истовремено уопште размишља о грчком дугу. И на овај начин Немачка преваљује одговорност на друге. Сви који причају о солидарности нека изволе да депонују 16 милијарди, па ће Немачка дати свој део. Жаоке око невоља да се новац обезбеди биће упућене другима, а не Немачкој.

Седмо, чим се пријаве наредни кандидати за помоћ сви који имају новац ће већ бити нарогушени и Немачка неће уопште морати да троши енергију и залаже своју репутацију да би их убедила да је санирање дугова немогуће.

Осмо, довела је ММФ до бесмисла, због тога што када ММФ уђе у договор са Грчком, не може да одбије договор са Шпанијом, Португалом, Ирском и у перспективи са Италијом, а обим потребних средстава за санирање свих ових дугова (без Италије) само у овој години је већи од укупног потенцијала којим располаже ММФ. Да никад никоме ништа није позајмио, дуг је већи од докапитализованог потенцијала ММФ.

Девето, ако Грчка прогута пилулу ММФ-а, што је замисливо само уз огромне тензије, па остале земље уплате 16 милијарди, што је могуће, али веома исцрпљујуће за те земље, Немачка је обезбедила да је та помоћ последњи потез пред банкротство, пошто све то исто треба обезбедити и наредне године и наредне године, а то је већ тешко замисливо.

На тај начин ће сви доћи на позицију Меркелове да дуг није могуће санирати, а да Немачка неће бит крива за банкротства. Та позиција даље иницира озбиљну расправу великих промена унутар ЕУ, што Меркелова већ сада заговара, али овог пута на предлог свих битних економија ЕУ које ће заступати немачке ставове као своје.

То да Меркелова има способност прецизног финансијског сагледавања ствари, без било

Још једна победа Ангеле Меркел

Пише: Бранко Павловић
понедељак, 29 март 2010 16:08

каквог политичког додворавања, знало се и раније. Али да на овај начин може политички да потпуно надигра све учеснике и при томе их још и убеди да су то њихови ставови, заиста представља изненађење и заслужује посебну пажњу.

Укратко, будућност Европе је почела пре десет дана. У њој суштински за ЕУ какву познајемо данас нема места. О прикључењу ЕУ као централном стратешком опредељењу Србије бесмислено је трошити речи.